

Voorzitter: J. Lo-A-Njoe (D66)

Namens de raad: J. Jones (GL), F. Folkerts (GL), I. Huitema (PvdA), R. Gierkink (PvdA), M. Martinez Doubiani (D66), Y. Menger (Stadspartij), J. Huisman (SP), R. Heiner (VVD), D. Swets (S&S), P. Rebergen (CU), E. Armut (CDA), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur

00:15:33

Voorzitter: Dames en heren, welkom bij dit politieke vragenuur. Ook welkom aan de mensen thuis die meekijken. We hebben maar liefst zes setjes met vragen vandaag, dus we zullen vanaf deze kant weer strak sturen op de tijd. Ik ga ongeveer zeven minuten per vragenset aanhouden, dus dan kunt u daar zelf ook rekening mee houden. Er zijn geen mededelingen vanuit het college vandaag, dus dat betekent dat wij direct naar de vragen kunnen. De eerste set vragen zijn van de PVV over het aanbieden van de nachtopvang aan asielzoekers uit Ter Apel als de situatie daar te nijpend wordt. Ik geef het woord daarvoor aan mevrouw Blauw.

00:16:11

mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de vragen spreken voor zich. Afgelopen zomer en de afgelopen tijd, zelfs vorige week nog, hebben we het gehad over de daklozenopvang en de aankomende winteropvang. Deze schiet op alle vlakken tekort. De gemeente is onze directe verantwoordelijkheid, dus dat moet wat ons betreft eerst op orde zijn. Het is namelijk ook onze verantwoordelijkheid van ons als volksvertegenwoordiger in deze gemeenteraad. De opvang van dak- en thuislozen is niet op orde en dat zien we aan alle kanten. Het is er te weinig en er is wellicht ook te weinig geld. Onzes inziens, vanuit de PVV, ga je dan geen opvang regelen voor mensen als dat niet je verantwoordelijkheid is. We kunnen onze eigen mensen geen voldoende dak boven het hoofd bieden, dus dan kunnen we anderen ook niet helpen.

00:17:02

Voorzitter: Dank u wel. U heeft een reactie van het CDA. Meneer De Haan?

00:17:05

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, we kennen allemaal wat het standpunt is van de PVV op het gebied van asielzoekers. We zien problemen in Ter Apel, en volgens mij moeten we daar als gemeente Groningen solidair in zijn en daar iets voor doen. Wat ik niet snap in de vragen van de PVV is waarom u ervoor kiest om dak- en thuislozen tegenover asielzoekers te stellen. Is het niet zo dat we beiden moeten doen? Kan mevrouw Blauw uitleggen waarom u die twee groepen tegenover elkaar zet?

00:17:35

Voorzitter: Dat vraagt u uiteraard via de voorzitter. Ik geef het woord daarvoor aan mevrouw Blauw.

00:17:40

mevrouw Blauw (PVV): Ik vind het heel jammer dat het CDA dit noemt, die zou als

volksvertegenwoordiger van de gemeente Groningen ook voor de belangen van de gemeente Groningen op moeten komen. Dat is onze verantwoordelijkheid en is niet tegen. We zien overal dat de opvang tekortschiet. Het is niet uit te leggen dat je Ter Apel gaat ontlasten terwijl je je eigen gemeente niet helpt. Je hebt het ook over armoede, die is hier gigantisch. Er is woningnood en er is van alles aan de hand, en dan ga je Ter Apel ontlasten. Het kabinet en de landelijke PVV zijn er ook mee bezig, en dat weet u. Het is heel makkelijk om de PVV te bashen over asielzoekers. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en dat zou u ook moeten doen.

00:18:27

Voorzitter: Oké, dank u wel. Ik vraag u allen wel om de bijdragen kort te houden, zeker nadat de inleiding is geweest. Eerst nog een korte reactie van meneer de Haan en dan zijn er nog twee andere interrupties. Meneer De Haan?

00:18:38

de heer De Haan (CDA): Voorzitter, u doet op deze manier toch niets aan de problemen die er in Ter Apel zijn? Wat zegt u met deze antwoorden tegen alle inwoners en zorgen van die ondernemers in Ter Apel als u besluit om hier als gemeente Groningen niets te doen?

00:18:52

Voorzitter: Ik vraag meneer De Haan en anderen om echt via de voorzitter te spreken, dat lijkt me juist bij de behandeling van dit soort onderwerp heel belangrijk. Ik denk dat de strekking van de vraag verder helder is. Een kort antwoord van mevrouw Blauw.

00:19:06

mevrouw Blauw (PVV): Voorzitter, nogmaals: het kabinet is bezig om 40 jaar links wanbeleid om te keren. Daar zijn ze nu mee bezig. Het is niet onze verantwoordelijkheid en dat weet u ook. Ze zijn nu bezig met het strengste asielbeleid ooit. Het is niet onze verantwoordelijkheid.

00:19:20

Voorzitter: Goed, dank u wel. De heer Swets van Student en Stad heeft een interruptie. Meneer Swets?

00:19:25

de heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. De PVV heeft het over een stijging in de dakloosheid. Op het moment dat we asielzoekers geen plek bieden in onze gemeente, worden zij later dan niet per definitie dakloos en heb je dan niet juist een verergering van een probleem in plaats van dat je het probleem verhelpt?

00:19:42

Voorzitter: Mevrouw Blauw.

00:19:46

mevrouw Blauw (PVV): Ik snap uw vraag niet helemaal. Wat wij willen bewerkstelligen met deze vragen is dat je je richt op de ongelooflijk complexe problematiek die we in deze gemeente hebben met dak- en thuislozen. Er is veel armoede en dit stijgt met alle problemen van de leefomgeving. Voorzitter, dat zou Student en Stad ook zo moeten zien. Ik snap uw vraag niet helemaal.

00:20:14

Voorzitter: Als u de vraag niet helemaal begrijpt, ga ik even terug naar de vraagsteller. Zo kan het iets efficiënter. Meneer Swets.

00:20:20

de heer Swets (Student en Stad): Ik wil mijn vraag verduidelijken. Op het moment dat we een noodopvang gaan sluiten of Ter Apel bijvoorbeeld kleiner maken, moeten die mensen op dat moment ergens terecht. Zij zitten niet gelijk in het eerste vliegtuig terug. Zij worden dan toch per definitie dak- of thuisloos? Zijn asielzoekers in bepaalde mate sowieso niet thuisloos op dit moment?

00:20:39

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Blauw.

00:20:43

mevrouw Blauw (PVV): Ze zijn dat nu aan het regelen. Nogmaals, het is een Rijksverantwoordelijkheid, niet een verantwoordelijkheid van de gemeente Groningen. Ik snap de volksvertegenwoordigers in de gemeente Groningen niet dat ze continu de problematiek van het Rijk willen oplossen. Het is een Rijksaangelegenheid.

00:20:57

Voorzitter: Helder. Dank u wel voor uw antwoord. Mevrouw Huitema en mevrouw Jones hadden ook nog een vraag. Ik ga eerst naar mevrouw Huitema.

00:21:05

mevrouw Huitema (PvdA): Ik wilde inderdaad via de voorzitter vragen of de PVV het idee heeft dat alle asielzoekers die we geen noodopvang bieden direct een hypotheek kunnen nemen om een huis te kopen? Anders zou ik de oplossing van mevrouw Blauw echt niet begrijpen. Je kan zeggen dat het linkse beleid wordt omgedraaid en de meest rechtse en strenge asielwet aan het inlassen bent. Dat gaat volgens mij echt supersnel en wordt direct geregeld. Alle asielzoekers worden direct teruggestuurd en hebben dan onderdak.

00:21:43

Voorzitter: Ik laat even aan mevrouw Blauw of ze een vraag gehoord heeft. Een hele korte reactie.

00:21:47

mevrouw Blauw (PVV): Ik hoor geen vraag, maar ik vind het heel bijzonder. Onze voorkeur gaat sowieso uit naar opvangcentra in Albanië, zoals Italië dat heeft, en opvangcentra in Oeganda, zoals minister Klever heeft voorgesteld.

00:22:00

Voorzitter: Graag via de voorzitter en niet buiten de vergaderorde om. We gaan als laatste interruptie naar mevrouw Jones. Mevrouw Jones.

00:22:07

mevrouw Jones (GroenLinks): Dank u wel, voorzitter. Het CDA had het al over de moreel valse tegenstelling om kwetsbare groepen tegen elkaar uit te zetten. Het bevreemd mijn partij ook hoe de PVV dit financieel dan denkt op te lossen, want hier lijkt een probleem te zijn tussen verschillende middelen. Denkt de PVV dan dat we

middelen van het COA, die bedoeld zijn voor de opvang van asielzoekers, kunnen inzetten bij daklozen?

00:22:35

Voorzitter: Heldere vraag. Mevrouw Blauw?

00:22:37

mevrouw Blauw (PVV): Voorzitter, ik vind het bijzonder dat er gesproken wordt over een valse tegenstelling, want u heeft er met uw linkse beleid anders ook niet veel moeite mee om met budgetten te schuiven. Nogmaals, ik ga niet in herhaling vallen, maar u dwingt mij daar toch toe. Het is een Rijksaangelegenheid. Wij moeten die verantwoordelijkheden niet overnemen. We hebben hier in onze gemeente genoeg problemen en dat zijn mijn vragen.

00:23:03

Voorzitter: Dat heeft u aangegeven, inderdaad. Laten we niet vergeten dat de vragen gericht zijn aan het college en dat wij ook graag een reactie van het college willen. Daar gaan we nu naartoe als afsluiting van deze vragenset. Het college.

00:23:14

wethouder Molema: Dank u wel. Ik wil wel beginnen met dat wij best verdrietig worden van deze vragen, want deze vragen wekken de suggestie dat we asielzoekers pas op kunnen vangen als we alle andere mensen in de stad ook een dak boven hun hoofd geven. Mijn collega gaat zo uitleggen wat wij allemaal doen omtrent het opvangen van daklozen, want het is niet zo dat wij daar niets in doen en dat we groepen tegenover elkaar kunnen zetten en kunnen prioriteren. We zijn het volledig eens met mevrouw Blauw dat het de Rijksverantwoordelijkheid is om asielzoekers op te vangen, maar de werkelijkheid op dit moment is ook dat het Rijk hier enorme steken in laat vallen.

00:23:54

wethouder Molema: Er zijn de afgelopen periode geen acties ondernomen om de opvanglocaties uit te breiden. Ter Apel is nog steeds niet ontlast en het probleem neemt alleen maar toe. Dan vinden wij dat wij als college een verantwoordelijkheid hebben als gemeente Groningen om nachtopvang te bieden voor mensen die anders buiten slapen in Ter Apel. Dat is een verantwoordelijkheid waar wij ook voor staan omdat wij solidair zijn met mensen die op de vlucht zijn. We hebben in de berichtgeving naar buiten toe heel duidelijk gemaakt dat wij dit doen omdat het een Rijksverantwoordelijkheid is die op dit moment niet wordt genomen en dat we niet anders kunnen dan net als allerlei andere gemeenten in het land opvang te bieden in sporthallen om mensen te helpen.

00:24:38

wethouder Molema: Het is niet zo dat op het moment dat wij asielzoekers opvangen in sporthallen, andere mensen daar opeens veel last van hebben. Wij vinden dit onze verantwoordelijkheid. Het gaat om mensen die op de vlucht zijn voor oorlog en recht hebben op opvang in dit land. Dat hebben wij met elkaar te regelen. Ik wil de opmerking dat de gemeente hier geen enkele verantwoordelijkheid in heeft nog corrigeren. Wij hebben als Groningse gemeente afspraken met het Rijk over de opvang van asielzoekers en vanaf volgend jaar is het een wettelijke plicht voor alle gemeenten om een aantal asielzoekers op te vangen. Mijn collega gaat in op de

vragen rondom de maatschappelijke opvang en daklozen om te laten zien wat wij daar als gemeente in doen en hoe u daar als raad ook regelmatig over bent geïnformeerd.

00:25:26

Voorzitter: Ik stel voor dat we eerst de beantwoording van het college afmaken en dan kom ik bij u terug.

00:25:31

wethouder Jongman: Voorzitter, dank u wel. Ik sluit me aan bij de opmerkingen over de onterechte tegenstelling die gecreëerd wordt tussen de nachtopvang voor onze dak- en thuislozen en de opvang voor mensen in Ter Apel die daar ook geen plek hebben. We hebben u op diverse momenten geïnformeerd over alle ontwikkelingen die er zijn op het gebied van dakloosheid. We hebben u op 17 juli jongstleden ook een brief gestuurd waarin we zijn ingegaan op de ontwikkelingen binnen de maatschappelijke opvang. Daarin hebben we aangegeven dat de druk op die maatschappelijke opvang best hoog is. We zien ook mensen die best wel een redelijke mate van zelfredzaamheid hebben, een urgente woonvraag hebben en moeilijk uitstromen door de enorme krapte op de woningmarkt. Daarin kan ik de gedachtegang misschien nog een beetje volgen.

00:26:22

wethouder Jongman: Dat rechtvaardigt echter niet de conclusie om deze groepen zo tegenover elkaar te zetten. We komen binnenkort bij u met een brief over de winterregeling die aanstaande is. Daarop vooruitlopend gaan we extra capaciteit inzetten voor een heel aantal mensen die de komende periode, in de zogeheten winterregeling, 's nachts een plekje kunnen vinden. Begin november krijgt u daar ook een brief over. Los daarvan bestaan echt veel misverstanden over aantallen en worden er suggesties gedaan over dat veel mensen geen plek hebben. Wij hebben heel veel plekken voor de mensen die dat nodig hebben. We bieden veel zorg en opvang en er lopen mensen door onze gemeente om die mensen aan te spreken.

00:27:10

wethouder Jongman: Een aantal mensen willen geen opvang en willen liever buiten slapen. Ook die proberen we allemaal naar een opvang te krijgen. Ik verwijs u alvast naar een beeldvormende bijeenkomst die plaatsvindt op 27 november waarin we alle aspecten en partijen die hier een verantwoordelijkheid in dragen, waaronder wij als gemeente, bij elkaar te leggen. Ik wil het debat van dakloosheid nu niet hier voeren, maar van mensen buiten laten slapen is naar onze mening geen sprake.

00:27:53

Voorzitter: Dank u wel, ik hoorde de punt iets te vroeg. Daarmee hebben we de beantwoording van het college gehad. Ik merk dat er meer behoefte is aan een debat. Er wordt duidelijk aangegeven vanuit het college dat er een brief aankomt over de winteropvang en er een beeldvormende sessie aankomt op 27 november. Ik zou willen afsluiten door de indiener de gelegenheid te geven om te kijken of de vragen voldoende zijn beantwoord. Daarna gaan we door naar de volgende vragenset.

00:28:17

mevrouw Blauw (PVV): Ik wil nog even reageren op wethouder Molema, voorzitter. Ik

word heel verdrietig van het asielbeleid van de gemeente Groningen, waar heel veel Groningers niet voor gekozen hebben. Gisteren was er ook weer een bericht over de Eemsgolaan...

00:28:33

Voorzitter: Mevrouw Blauw, ik ga u even onderbreken. De vraag is of uw vragen naar uw inzicht voldoende zijn beantwoord. Anders gaan we het debat op een ander moment voortzetten.

00:28:42

mevrouw Blauw (PVV): Ik wil alleen nog even een reactie geven op de valse tegenstellingen omdat wij zoveel asielzoekers gaan opvangen en niet goed voor onze eigen mensen kunnen zorgen. Dat vind ik geen valse tegenstelling, dat is verdrietig en daar zitten veel Groningers niet op te wachten.

00:28:58

Voorzitter: Dat staat genoteerd, dank u wel. We gaan deze set afsluiten en verder naar de tweede vragenset van de fracties van D66, Student en Stad en de Partij voor de Dieren over de achterstanden van de wachtlijsten voor BSN-nummers voor asielzoekers en statushouders. Hiervoor geef ik het woord aan mevrouw Martinez Doubiani.

00:29:18

mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank u wel, voorzitter. Wij vinden dat nieuwkomers die in Nederland mogen blijven de kans moeten kunnen krijgen om volwaardig mee te kunnen doen aan onze samenleving. Het liefst vanaf dag één, zoals wij begin dit jaar bij de behandeling van ons aangenomen initiatiefvoorstel hebben benoemd. Wat ons betreft betekent dit dat asielzoekers en statushouders niet onnodig lang moeten wachten op hun BSN-nummer. Het is absurd dat duizenden mensen hierdoor geen bankrekening kunnen openen of kunnen werken of studeren. Dit zorgt voor onnodige stilstand helpt de integratie totaal niet, laat staan dat het de arbeidstekorten die er op dit moment zijn vermindert. We zijn benieuwd naar de antwoorden van het college op onze vragen. Voor de pers: GroenLinks dient deze vragen mede in.

00:30:11

Voorzitter: Dat laatste staat genoteerd als het gaat om de indieners. Ik kijk even rond in de raad voordat ik naar het college ga. Mevrouw Blauw.

00:30:20

mevrouw Blauw (PVV): Dank u, voorzitter, ik heb een vraag aan de indieners. U noemde statushouders die mogen blijven, dat snap ik. Bij asielzoekers waarvan nog niet bekend is dat zij mogen blijven is het wel lastig om die in dat proces te drukken terwijl ze uiteindelijk niet mogen blijven. Dat is ook niet echt menselijk, dus dat is voor mij onduidelijk.

00:30:50

Voorzitter: De vraag is helder. We gaan naar de indiener. Wie mag ik het woord geven? Mevrouw Martinez Doubiani?

00:30:55

mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank u wel, voorzitter. Dank aan mevrouw Blauw

voor de vraag. Ik kan verwijzen naar het debat dat we hebben gehad over het initiatiefvoorstel waar dit ook aan bod kwam. Er zijn ook veel vragen beantwoord met betrekking tot de vraag of asielzoekers wel of niet zouden mogen werken en waarom is het belangrijk dat ze die kans wel krijgen. Een tijdje terug heeft het gerechtshof hier ook een uitspraak over gedaan, dus daar verwijs ik ook naar. Dat zeg ik via de voorzitter richting mevrouw Blauw.

00:31:25

Voorzitter: Dank u wel. Als er dan verder geen onderlinge vragen of opmerkingen zijn, gaan we over naar de beantwoording van het college. Het college.

00:31:35

wethouder Molema: Dank u wel. Het is zo dat asielzoekers inderdaad alvast mogen werken, ook al hebben ze geen status. In Nederland is het zo dat de meeste asielzoekers ook daadwerkelijk een status bij ons krijgen omdat ze op de vlucht zijn voor oorlog, dus dat is heel logisch. De antwoorden op de vragen. Is het college bereid om proactief mee te denken en bij te dragen aan een oplossing? Ja, die bereidheid hebben wij. Het is goed om te weten dat de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken in gesprek is met de betrokken ministeries, dus met het COA en het IND en Ter Apel om te zoeken naar een structurele oplossing voor de achterstanden. Ze zijn bezig met een plan van aanpak en dat is ook al redelijk concreet. Daar wordt op ingestoken dat de achterstand tussen november en mei volgend jaar wordt ingewerkt dus dat er flink wordt opgeschaald op een aantal locaties.

00:32:33

wethouder Molema: De gemeente Groningen heeft daar ook nauw contact mee en denkt goed mee daarover. We zijn ook bereid om te ondersteunen als dat nodig is. Is het college ook bereid om samen te werken om de achterstanden voor nieuwkomers in onze regio weg te werken? Mocht er een beroep worden gedaan op onze afdeling burgerzaken om daaraan mee te werken dan zijn wij bereid, maar dan wel bij voorkeur voor alleen de gemeente Groningen. We hebben het personeel dan niet direct beschikbaar, dus dat betekent dat er iets moet worden uitgebreid op het moment dat we dat doen.

00:33:08

Voorzitter: Dank u wel voor uw antwoord. Ik kijk even naar de indieners of de vragen daarmee voldoende zijn beantwoord. Dat is het geval, dus gaan we door naar de derde vragenset. De derde vragenset is van het CDA en de VVD over de gevolgen van de nieuwe parkeermaatregelen. Volgens mij mag ik het woord geven aan mevrouw Armut.

00:33:27

mevrouw Armut (CDA): Dank, voorzitter. Eerder dit jaar heeft de gemeenteraad nieuwe parkeermaatregelen vastgesteld. Het CDA en de VVD en een paar andere partijen hadden toen al gezegd dat het waarschijnlijk tot veel ongemak en hoge kosten zou leiden voor onze inwoners. Laatst stond in het Dagblad van het Noorden een artikel hierover. Het Dagblad van het Noorden toonde aan de hand van het voorbeeld van mevrouw Timmer aan hoe het beleid voor eenzaamheid kan zorgen. Zij is namelijk 85 jaar oud en om te voorkomen dat ze vereenzaamd kwam er vaak bezoek langs, maar het aantal uren volgens de nieuwe regeling zullen bij lange na niet volstaan. Omdat mevrouw maxima moet bijkopen zal ze daarom ook voor een

bizarre prijsstijging komen te staan. Daarom stellen wij de volgende vragen. Ik denk dat de heer Heiner nog verder in zal gaan op de flyers.

00:34:21

Voorzitter: Dank u wel. Een korte aanvulling van de heer Heiner.

00:34:24

de heer Heiner (VVD): Dank, voorzitter. We zijn het helemaal eens met wat mevrouw Armut net heeft gezegd. Dit is iets waar wij al vaak voor gewaarschuwd hebben. Tot slot is ons ter ore gekomen dat er verkeerde flyers verspreid zijn. Het gaat om flyers voor wijken terwijl het niet de wijk was die op die flyers staat. Het is al heel verwarrend wat het parkeerbeleid nu is, er gaat van alles veranderen, dus het lijkt ons erg vervelend voor die mensen dat ze een verkeerde flyer hebben ontvangen. We hopen dat het college inzicht heeft in waar die verkeerde flyers allemaal bezorgd zijn en of de goede flyers alsnog bezorgd kunnen worden.

00:35:02

Voorzitter: Dank u wel. Er is een interruptie of vraag vanuit GroenLinks.

00:35:10

mevrouw Folkerts (GroenLinks): We hebben een korte vraag, want we hebben hier inderdaad eerder al een uitgebreid debat over gehad. Ik denk dat we het hier niet eens gaan worden. Wij denken inderdaad dat het hier om een rechtvaardiger beleid gaat waarbij veruit het grootste deel van de inwoners er financieel zelfs op vooruitgaat. Waar ik wel even over viel, was het zinnetje over dat het nieuwe beleid al moeilijk te volgen is. Ik begrijp niet helemaal wat de indieners daarmee bedoelen, omdat het hebben van een jaarbudget naar onze mening een stuk duidelijker, overzichtelijker en dus rechtvaardiger is dan een weekbudget wat niet doorschuift. Het grote lappendeken aan verschillende parkeergebieden binnen bepaalde wijken worden met de nieuwe parkeermaatregelen ook rechtgetrokken. Ik wil graag via de voorzitter aan de indieners vragen wat zij bedoelen met dat het zo moeilijk te volgen is. Voor de duidelijkheid: als er ergens verkeerde flyers bezorgd worden, wordt het lastig te volgen en dan moet je dat gaan rechtzetten, maar het nieuwe beleid zelf lijkt mij toch niet zo lastig te volgen.

00:36:16

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Folkerts. Ik kijk even naar de indieners. Wie wil hierop reageren?

00:36:20

mevrouw Armut (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat mevrouw Folkerts en ik het in ieder geval eens zijn dat we het niet eens zullen worden over het parkeerbeleid. Wij denken niet dat dat het op deze manier rechtvaardiger is, en ook niet dat het goedkoper is. Ik snap wel dat het misschien verwarrend is, omdat die zin voornamelijk ging over de flyers waar mevrouw Folkerts ook mee afsloot.

00:36:42

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Heiner heeft nog een korte aanvulling.

00:36:46

de heer Heiner (VVD): Ik heb een aanvulling. Er wordt door GroenLinks aangegeven dat het een rechtvaardig beleid is. Ik zou wel de wedervraag willen stellen hoe

GroenLinks aan mevrouw Timmer gaat uitleggen dat zij zoveel meer geld per jaar kwijt is. Is GroenLinks het niet met de VVD en ik denk ook het CDA eens dat we naar een oplossing zouden moeten kijken voor dit soort excessen?

00:37:06

Voorzitter: Dat brengt ons weer bij mevrouw Folkerts.

00:37:11

mevrouw Folkerts (GroenLinks): Ik denk zeker dat er oplossingen mogelijk zouden moeten zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan een mantelzorgvergunning. Het ligt ook aan het bezoek van mevrouw Timmer, want het bezoek kiest of ze op de fiets gaan, op een P&R-terrein parkeren, met het OV gaan of vier vierkante meter openbare ruimte in bezit willen nemen. Zij zijn natuurlijk verantwoordelijk voor hun eigen mobiliteitskosten. Ik weet niet of mevrouw Timmer ook de OV-kaart van al haar bezoek vergoed, maar ik zou in gesprek willen gaan met het bezoek van mevrouw Timmer.

00:37:47

Voorzitter: Dat roept uiteraard een reactie op van de indieners. We gaan daar nog kort op in en daarna gaan we naar het college. Mevrouw Armut?

00:37:54

mevrouw Armut (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het belangrijk is dat GroenLinks een keer in gesprek gaat met mensen zoals mevrouw Timmer. Daar zijn er namelijk veel van. Het is niet alleen mevrouw Timmer waar we deze vragen voor stellen, het gaat om veel inwoners in de gemeente Groningen. Hun bezoek valt niet onder mantelzorg, dat is bezoek dat ze krijgen omdat ze eenzaam zijn en anders vereenzamen. Ik vind het frame van GroenLinks dat ze vier vierkante meter in beslag nemen... Het is in een sociale gemeente toch te verwachten dat zo een vrouw geen 450 euro voor bezoek hoeft te betalen? Dat is toch sociaal?

00:38:40

Voorzitter: Mevrouw Folkerts.

00:38:40

mevrouw Folkerts (GroenLinks): Heel kort nog. Ik heb met veel mensen zoals mevrouw Timmer gesproken. Ik heb met veel inwoners gesproken over dit nieuwe parkeerbeleid, ook met mensen die zeggen: ik ontvang bijna nooit bezoek, en net in de kraamweek als iedereen en zijn moeder op bezoek staat, heb ik niets aan die bewonersvergunning. Dat is de reden waarom wij het nieuwe beleid rechtvaardig vinden.

00:39:02

Voorzitter: Dank u allen. We gaan naar het college voor de beantwoording.

00:39:09

wethouder Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Vanaf 1 januari gaan de maatregelen, die u voor de zomer heeft besloten, in. We hebben ook aangegeven dat we die goed gaan monitoren omdat er best veel veranderingen zijn. Uiteindelijk wordt het eenvoudiger om te begrijpen en wordt het meer rechttoe rechtaan wat er allemaal gaat gebeuren. In de loop van 2025 zullen we evalueren hoe het kort parkeren en het gebruik van de vergunningsproducten vordert. Uiteindelijk kan je pas aan het einde

van 2025 zien in welke mate bewoners uren bijkopen op die bezoekersvergunning, want je krijgt natuurlijk een startsaldo. Je teert aan het begin van het jaar op je startsaldo en in de loop van het jaar ga je pas bijkopen. Daar hebben we geen zicht op.

00:40:00

wethouder Broeksma: We hebben vermoedens van hoe dat allemaal zal gaan. Daar hebben we onze berekeningen op gemaakt, maar we weten het pas op het moment dat het echt iets is. Mocht in de loop van het jaar blijken dat het echt wezenlijk anders gaat dan we gedacht hadden, kunnen we alsnog overwegen om aan de knoppen te draaien en dat zullen we dan met u bespreken. We gaan zeker evalueren, dat hebben we ook aangekondigd. Het effect van die maatregelen moet dan wel bekend en zichtbaar zijn. Je zal het in ieder geval een geheel jaar moeten hebben lopen. Eén van de maatregelen wordt pas op 1 januari 2026 ingevoerd, dat gaat over Haren.

00:40:36

wethouder Broeksma: In het kalenderjaar van 2026 zal het effect van de maatregelen vertalen in andere keuzes van mensen en daarin kunnen we dan zien of er veel wordt bijgekocht of dat er een ander effect is. Is het effect zoals we dat verwachten of is het effect juist anders dan we verwachten? Dat kunnen we dan gaan doen en we hebben toegezegd dat we dat gaan doen. Dan de bezoekersvergunning. Mevrouw Folkerts hintte al op de grote vraag, namelijk het verschil tussen het weksaldo en het jaarsaldo. Ga je nu voor iedereen met een weksaldo werken of ga je met een jaarsaldo werken? Dat is een vraag die ook expliciet aan de orde is geweest bij u in de raad, voorzitter.

00:41:15

wethouder Broeksma: Gaan we voor een jaarsaldo of voor een weksaldo? Het nadeel van het weksaldo was dat die uren niet meeschuiven naar het volgende jaar als de uren niet op zijn. Het jaarsaldo betekent dat je tijdens pieken, bijvoorbeeld kraambezoek of een verjaardag, meer uren ter beschikking hebt op dat ene moment of die paar dagen. Je hoeft het dan niet te lenen van het weksaldo van de vorige week of de week daarna, want dat mag namelijk niet. Die vraag is expliciet gesteld en de raadsvoorzitter heeft gekozen voor een jaarsaldo met de systematiek zoals deze ook besproken is. Daar is een amendement op ingediend en dat amendement wordt uitgevoerd omdat het amendement is aangenomen.

00:41:55

wethouder Broeksma: Er komt nog een derde vraag en ik ben nu halverwege de tweede vraag als u dat goed vindt, voorzitter. Voor veel mensen, wij denken 80 procent van onze inwoners, wordt die bezoekersvergunning veel goedkoper. De suggestie in vraag twee, de aanzienlijke stijging van de kosten van de bezoekersvergunning, is voor 80 procent van de inwoners niet het geval. Als je zegt dat het misschien moeilijk te begrijpen is, dan gaat het misschien hierom. Hebben we precies door wat er gaat gebeuren? Die bezoekersvergunning wordt wezenlijk goedkoper. Je begint met een startsaldo en koopt bij voor een relatief laag bedrag. Daar zit achter dat de weinig parkeerders er echt op vooruit gaan. De veel parkeerders, die laatste 20 procent, gaan erop achteruit.

00:42:48

Voorzitter: Ik zie dat u een interruptie heeft, maar ik stel voor dat u eerst nog even de 10

derde vraag beantwoordt en dan kom ik daarna bij de indieners terug en dan sluiten we dit punt af. Het college.

00:42:56

wethouder Broeksma: Op 1 januari komt ook de mantelzorgvergunning waarop 600 uur beschikbaar is voor 25 euro, dat is veel minder dan het was. Ouderen die afhankelijk zijn van hulp, ook op sociaal gebied, kunnen die mantelzorgvergunning aanvragen. Afgelopen jaren is dat voor niemand meer dan 600 uur geweest, dus wij denken dat dat voor elke mantelzorgontvanger voldoende gaat zijn. Voorzitter, de flyers zijn in te veel wijken bezorgd, dat was alleen de bedoeling voor Hoornse Meer. In de Hoornse wordt het betaald parkeren niet ingevoerd, want dat is er al. Het tijdsvenster veranderd en we dachten dat het goed zou zijn dat de inwoners dat goed meekrijgen en hun gedrag daarop kunnen aanpassen vanaf 1 januari.

00:43:48

wethouder Broeksma: Het is ook de andere wijken bezorgd waar betaald parkeren ingevoerd gaat worden, niet eens per 1 januari maar op andere momenten. Die inwoners krijgen allemaal een brief thuis over hoe dat allemaal gaat met het betaald parkeren, dus dat wordt gecommuniceerd. De flyer is dus op te veel plekken bezorgd. Er staat wel bij dat het gaat over de Hoornse Meer, dus hopen dat dat duidelijk genoeg is voor de mensen. Op het moment dat de wijken aan de beurt zijn, de Oosterhoogebrug op 1 april, de Wijert-Zuid op 1 juni en het Stadspark op 1 oktober, wordt er expliciet gecommuniceerd met de bewoners van die drie wijken. Tot zover, voorzitter.

00:44:24

Voorzitter: Dank u wel. Daarmee sluiten we deze vragenset af, maar niet voordat mevrouw Armut nog even het woord heeft gekregen.

00:44:31

mevrouw Armut (CDA): Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een vraag. De wethouder ging namelijk in op algemene gevallen bij vraag twee, maar wij hebben de vragen specifiek gesteld voor mensen zoals mevrouw Timmer. Voor zulke mensen volstonden die uren van de bezoekersvergunning eerst wel, maar volgens het nieuwe beleid niet meer. Dan moet je echt wel tegen hoge bedragen aankopen als je het op jaarbasis ziet, dus dat gaat niet om een relatief laag bedrag zoals de wethouder net zei. We kunnen dan toch ook eerder ingrijpen? Of vindt de wethouder dat überhaupt geen probleem?

00:45:04

Voorzitter: Het college?

00:45:07

wethouder Broeksma: Wat u op doelt is de discussie tussen een weksaldo en een jaarsaldo. Daar is er een expliciete keuze over gemaakt in juli toen de raad het besluit nam. Dat betekent dat veel mensen erop vooruit gaan. Het wordt echt wezenlijk goedkoper, maar voor een aantal mensen wordt het duurder, dat zijn de vee parkeerders. Als u het heeft over mevrouw Timmer in de Oosterparkwijk... We hebben trouwens naar haar gezocht en hebben niemand met die naam kunnen vinden, dus misschien heeft ze het op een andere naam dat aangevraagd. Als vereenzaming een issue is, bestaat daar de mantelzorgvergunning voor. Ze zou

contact met ons kunnen opnemen, dat geldt ook voor andere mensen in vergelijkbare situaties, om te kijken of er oplossingen zijn, bijvoorbeeld die mantelzorgvergunning waarvoor je voor 25 euro 600 uur krijgt. Dat gaat niet alleen over fysieke handicaps, maar ook over afhankelijkheid op sociaal gebied en dat lijkt hier aan de orde te zijn. Als zij contact opneemt met onze parkeermensen, kunnen we kijken of dat een oplossing is die voor haar geldig is.

00:46:02

Voorzitter: Dank u wel voor het antwoord. U wil nog een vraag stellen, maar ik wil wel door naar de volgende vragenreeks. U heeft nog één zin voor het college, of niet?

00:46:11

mevrouw Armut (CDA): We zijn in ieder geval blij dat deze oplossing er is voor mensen zoals mevrouw Timmer, want daar hebben we echt genoeg van gehoord. Dit is een oplossing waar we naar zochten. Hebben ze daar expliciet geen mantelzorgverklaring voor nodig?

00:46:25

Voorzitter: Het college, als laatste.

00:46:29

wethouder Broeksma: Dat besluit over die mantelzorgvergunning was een onderdeel van de maatregelen die u in juli heeft besloten, dus het moet voor u geen verrassing zijn dat dit een mogelijkheid was. Ik vind het gek dat u het zo benoemt. Als zij contact opneemt, kunnen we zien wat daar mogelijk is.

00:46:45

Voorzitter: Dan gaan we dat doen. Ik ga het hierbij laten, meneer Heiner, want anders komen we met andere vragen in de knoel. We gaan dit onderwerp afsluiten en we gaan door naar de volgende vragenreeks. Dat is een vraag van het CDA over de betaalbaarheid van de mobiliteitskosten. Daarvoor geef ik wederom het woord aan mevrouw Armut.

00:47:04

mevrouw Armut (CDA): Dank u wel, voorzitter. Onlangs bracht het Nibud het rapport betaalbaarheid mobiliteitskosten uit. In het onderzoek wordt geconcludeerd dat gezinnen en stellen met een minimum en modaal inkomen, zonder te besparen op andere dingen, te weinig geld overhouden om te reizen met het openbaar vervoer of met de auto. Mijn fractie heeft daar wat vragen over gesteld omdat wij de mobiliteitskosten in onze gemeente ook zien stijgen.

00:47:27

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even rond of er nog mensen zijn die willen reageren. Dat is niet het geval, dus ik ga naar het college. Het woord is aan het college.

00:47:34

wethouder Broeksma: Voorzitter, dank u wel. Dank ook aan de vragenstellers voor deze vragen. Het antwoord is ja, we herkennen dat beeld. De afgelopen jaren is de financiële ruimte van minima, maar ook mensen met een middeninkomen, onder druk komen te staan door sterk stijgende kosten voor wonen, energie, voeding en mobiliteit. Mobiliteit is één van de onderdelen daarvan. U weet dat er de afgelopen jaren sprake is geweest van sterk gestegen brandstofkosten.

00:48:04

wethouder Broeksma: Binnen het openbaar vervoer is er ook sprake geweest van sterk gestegen loonkosten. De chauffeurs hebben er het afgelopen jaar 15 procent bij gekregen. Om de gevolgen hiervan voor de consument te beperken, heeft het Rijk een aantal tijdelijke maatregelen genomen. De accijns op brandstof zijn tijdelijk verlaagd om de kostenstijging van autorijden te beperken en door de inzet van de zogenaamde Bikkergelden is een grote prijsstijging het openbaar vervoer in 2024 voorkomen.

00:48:28

wethouder Broeksma: Zoals u misschien weet, zijn de tarieven voor het openbaar vervoer het afgelopen jaar niet verhoogd. De inflatie 11 procent had kunnen zijn. Door de Bikkengelden is dat niet gebeurd en omdat je die 11 procent eenmalig niet verhoogd, doe je dat in de volgende jaren ook niet. Dat heeft dus een blijvend verlagend effect. We hebben u een brief gestuurd over de nieuwe tarieven waar het AB van het OV-bureau binnenkort over gaat besluiten. Wij stellen ook voor om dit jaar de prijs van het openbaar vervoer inflatie-technisch niet verder dan 3,3 procent te laten stijgen.

00:49:10

wethouder Broeksma: Dan het lokale parkeerbeleid. Een parkeervergunning in Groningen bedraagt, zoals u weet, tussen de 55 en 128 euro per jaar in zone twee, drie en vier. Als het gaat over de mobiliteit... Ik heb het net gehad over het openbaar vervoer, maar ook voor de mobiliteit zijn de prijsstijgingen de afgelopen jaren achterwege gebleven. Voor komend jaar stellen we 3,3 procent voor in de inflatie. Het Nibud-onderzoek zegt ook dat een auto per jaar ongeveer 4.000 euro kost. Dat is hetzelfde Nibud-onderzoek waar u naar verwijst. Dat betekent dat die 55 of 128 euro voor een parkeervergunning in Groningen in de tweede, derde en vierde zone slechts een fractie is van wat het betekent. De 55 euro per jaar is een euro per week. Helaas, of niet helaas, is dat een ongeveer een halve liter benzine. Dat zijn de prijzen van benzine die gestegen zijn en dat is slechts een fractie van de kosten die een auto met zich brengt.

00:50:14

mevrouw Blauw (PVV): Alle prijzen en bedragen tellen mee, dat snappen we heel goed. We denken dat mensen juist doordat we die parkeertarieven vragen en er parkeerplekken over zijn andere keuzes maken en daar ook beloofd voor worden. Dat is de kern van het parkeerbeleid dat we hebben. Betaalbaarheid van het openbaar vervoer is essentieel. We denken dat het heel belangrijk is. Misschien even goed voor uw begrip... Het openbaar vervoer is niet iets 'nice to have', leuk dat mensen zonder een eigen auto zich van A naar B kunnen bewegen. Het openbaar vervoer is een essentieel onderdeel van onze mobiliteitsvisie 200.000 mensen willen elke dag de stad in en de stad uit en dat kan niet per auto. De stad loopt dan vol en dat betekent dat de mensen die afhankelijk zijn van de auto in die files terechtkomen en niet meer voor- of achteruit kunnen.

00:51:10

mevrouw Blauw (PVV): Dat geldt voor het openbaar vervoer en de fiets. Voor wandelen in feite ook, maar dat is wat minder relevant. Openbaar vervoer is een essentieel onderdeel van ons mobiliteitssysteem. Het betekent ook dat mensen met

een laag inkomen mee moeten kunnen doen, die moeten zich kunnen vervoeren van A naar B, ook als ze niet in het bezit zijn van een auto of ze zich dat niet kunnen veroorloven. Daar hebben we de deelauto voor, maar ook het openbaar vervoer. We hebben u in de brief ook geïnformeerd over de Meedoen Pas. De Meedoen Pas die in Hogeland loopt en in Eemsdelta in werking is waardoor je buiten de ochtendspits gratis gebruik kan maken van het OV.

00:51:51

mevrouw Blauw (PVV): Omdat u de raadsvoorzitter als raad daar eerder naar gevraagd heeft, kijken we naar of dat iets is om in de gemeente Groningen te doen. In de brief geven wij ook een waarschuwing af. Wij hebben relatief veel mensen met een minimum. We zijn een relatief grote stad. Dat betekent dat het voor ons gaat over bedragen zeven cijfers. Het gaat enkele miljoenen kosten. Ik heb daarom geen enkele garantie dat we een Meedoen Pas zouden kunnen veroorloven. Gratis openbaar vervoer wil niet zeggen dat de chauffeur niet betaald wordt en het wil niet zeggen dat de benzine, diesel, elektriciteit of waterstof opeens gratis is. De kosten moeten betaald worden.

00:52:32

mevrouw Blauw (PVV): Als de ene niet betaalt, betekent het dat iemand anders het moet betalen. Dat is het dilemma waar we voor staan. Het zijn geen goedkope opties waar we het nu over hebben, maar we zoeken naar mogelijkheden om ervoor te zorgen dat bijvoorbeeld de Meedoen Pas zoals in Hogeland of de Eemsdelta ook voor minima in Groningen een goede optie zou kunnen zijn. Wij onderzoeken dat nog. Het gaat niet over een klein bier. We komen daar op het moment dat we meer weten bij de raad over terug. Tot zover, voorzitter.

00:52:57

Voorzitter: Dank u wel voor uw uitgebreide antwoord op deze vragen. We gaan naar de vijfde vragenset, die is van de PvdA-fractie en gaat over het bevrijdingsfestival. Het woord is aan mevrouw Gierkink.

00:53:13

mevrouw Gierkink (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Zoals we net hoorden bij de eerste vragenset, neemt het Rijk haar verantwoordelijkheid wel vaker niet. Ook met het vieren van de vrijheid lijkt dat weer het geval te zijn. Dat dit gebeurt bij 80 jaar vrijheid en dat die verantwoordelijkheid weer volledig bij gemeenten en provincies terecht komt is erg jammer. Het vieren van vrijheid en dat samen doen is nu juist belangrijker dan ooit. Ook vanwege andere waarden van het bevrijdingsfestival, bijvoorbeeld voor kinderen en jongeren of voor talentontwikkeling, is het ontzettend belangrijk. Daarom zien we graag dat het college samen met andere colleges uit het hele land wat mij betreft, en ik ga zelf ook mee als het nodig is, naar Den Haag gaan om daar duidelijk te maken dat het heel belangrijk is dat we overal 80 jaar vrijheid kunnen vieren. Daarnaast horen we ook graag welke stappen lokaal ondernomen worden voor ons bevrijdingsfestival.

00:54:10

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Gierkink. Ik zie drie interrupties. Eerst de heer Swets, daarna mevrouw Martinez Doubiani en daarna meneer Heiner. Meneer Swets?

00:54:19

de heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Ik heb niet zozeer een vraag aan de PvdA, maar wel een extra vraag aan het college hierover. We hebben namelijk ook een tijdje terug in de media kunnen lezen dat de kosten in Groningen per bezoeker erg hoog zijn. Dat was gebaseerd op een onderzoeksrapport. Ik zit er zelf al een tijdje achteraan om dat rapport boven water te krijgen. Ik vroeg me af of de wethouder al enigszins een termijn heeft voor wanneer dat rapport naar de raad toe kan komen.

00:54:44

Voorzitter: We gaan het antwoord zo horen, maar ik ga eerst naar mevrouw Martinez Doubiani.

00:54:48

mevrouw Martinez Doubiani (D66): Dank u wel, voorzitter. Ik heb ook geen interruptie voor mevrouw Gierkink, maar meer een vraag aan het college. Het klopt inderdaad dat we straks 80 jaar vrijheid vieren, maar iets verderop in Europa is er nog steeds oorlog. Als je zuidelijker gaat in de wereld richting het Midden-Oosten is er ook een oorlog. Die vrijheid is heel kwetsbaar, dat zie je nu terug. Wij sluiten ons aan bij de vragen van de PvdA, maar zijn ook benieuwd of er ook gesprekken worden gevoerd met de Stichting Bevrijdingsfestival Nederland, de gemeenten en het Rijk over alternatieve vormen van financiering, bijvoorbeeld van private partijen om sponsering te krijgen.

00:55:36

Voorzitter: Dank u wel voor deze aanvullende vraag. Meneer Heiner.

00:55:40

de heer Heiner (VVD): Eén van de grote risico's die we hebben is natuurlijk dat het regent, dan komen er minder mensen en verkopen we minder drankjes. Andere bevrijdingsfestivals besteden dat veelal uit aan bedrijven die daar de horeca verzorgen in plaats van dat wij daar als bevrijdingsfestival risicodragend voor zijn. Is dat één van de oplossingen voor de PvdA? Dat vraag ik via de voorzitter.

00:56:02

Voorzitter: Dank u wel voor deze aanvullende vraag. Er zijn voldoende vragen voor het college, denk ik. Uw vraag was aan de PvdA? Dank u wel, dan gaan we naar mevrouw Gierkink.

00:56:15

mevrouw Gierkink (PvdA): Ik geef natuurlijk graag antwoord. Ik denk dat wij zelf best wel positief zijn over de slecht weer-voorziening, maar ik denk ook dat het aan het college is om samen met het bevrijdingsfestival te kijken wat de beste oplossing voor hen is. Daar zou ik van tevoren niet meer over willen zeggen.

00:56:33

Voorzitter: Meneer Heiner?

00:56:35

de heer Heiner (VVD): Voorzitter, dan ben ik heel benieuwd naar de reactie van het college op mijn vraag.

00:56:40

Voorzitter: Het lijkt mij uitstekend dat we dan naar het college gaan, meneer Heiner. Het woord is aan het college.

00:56:45

wethouder Molema: Dank u wel. De gemeente Groningen en de provincie Groningen vinden het enorm belangrijk dat de vrijheid ieder jaar gevierd wordt. Dat is ook waarom wij beiden het subsidiebedrag verhoogd hebben. Dat heeft u als raad vastgesteld. We vinden dat het een vrij toegankelijk festival moet blijven. Wij hebben onlangs nog gesproken met het bevrijdingsfestival hier in de provincie. We hebben toen aangegeven dat ze aan moeten geven waar we kunnen helpen in de lobby, want je ziet dat de bevrijdingsfestivals op dit moment samenwerken. Ze beginnen ook samen een stichting om ook veel steviger te kunnen lobbyen naar het Rijk. We hebben aangegeven dat we willen helpen waar mogelijk, maar dat moeten zij ook zelf met elkaar uitzoeken in plaats van dat alle provincies en gemeenten lukraak wat richting Den Haag gaan doen. Dat wordt nu afgestemd. Wij staan daar in ieder geval achter en wat we kunnen doen, zullen we ook doen.

00:57:39

wethouder Molema: Dan de vraag over lokaal. We hebben ook een gesprek met het bevrijdingsfestival gehad over het bedrag wat nu in de begroting zit. Wat je ziet is dat het aantal bezoekers dat werkelijk gekomen de afgelopen jaren wat achterblijft op wat geprognostiseerd is. Dat gesprek hebben we ook gevoerd. We hebben ook het gesprek gehad over dat artikel in de krant en de verschillen die erin zitten. Het antwoord is dat appels met peren vergeleken worden. Dat klinkt gek, maar je ziet dat een aantal bevrijdingsfestivals de horeca compleet hebben uitbesteed en daar een marge uithalen. Een aantal andere festivals, zoals bij ons, doen het zelf. Daar ligt nog een contract onder. Daar wordt ook naar gekeken, want daar zit best een risico in op het moment dat je het zelf doet aangezien je de kosten wel hebt en de omzet heel erg weersafhankelijk is. Daar wordt ook naar gekeken.

00:58:29

wethouder Molema: Er wordt nog gewerkt aan het rapport, daar heb ik ook naar gevraagd. Ik krijg het van het bevrijdingsfestival. Ik ga ervan uit dat het daarna ook openbaar is en verder verspreid kan worden. Daar moeten verschillen die er zijn in de organisatie van de verschillende festivals nog uit worden gehaald. Dan de vraag over de sponsoring. Wat we zien is dat de sponsoring heel erg wisselt per bevrijdingsfestival, dat is ook regio afhankelijk. Toevallig had ik het hier vandaag nog over met VNO-NCW, want ik hoor alle evenementen die bij ons in de stad zijn wel ambitie hebben op het binnenhalen van sponsorgeld. In de praktijk is dat ongelooflijk ingewikkeld. Je ziet dat het in andere regio's makkelijker gaat of dat ze een ander type bedrijfsleven hebben. We zijn aan het bekijken hoe we daarbij kunnen helpen.

00:59:29

wethouder Molema: Het bevrijdingsfestival is samen aan het kijken naar landelijke sponsoren, maar weet dat het heel lastig is om bedrijven meerjarig te verbinden aan evenementen als sponsor. We zeggen ook altijd tegen het bevrijdingsfestival hier dat we helpen waar we kunnen helpen. We vragen economische zaken vaak om mee te denken over bedrijven. Het is ongelooflijk ingewikkeld om sponsoring binnen te

halen. Volgens mij ben ik nu ingegaan op de verschillende vragen en aanvullende vragen die nog gesteld zijn.

01:00:03

Voorzitter: Die indruk heb ik ook, maar ik kijk even naar de mensen die de vragen gesteld hebben. Meneer Heiner?

01:00:08

de heer Heiner (VVD): Voorzitter, ik wil toch even van het moment gebruik maken om te laten zien dat het ook heel goed is om dingen wel aan de markt over te laten. Ik ben heel blij dat het college dat ook inziet.

01:00:18

Voorzitter: Dat staat genoteerd, dank u wel. We gaan naar de laatste vragenset, dat zijn vragen van de ChristenUnie, D66 en Stadspartij 100% voor Groningen over de ondersteuning van dakloze jongeren en uitrol van het Nationaal Actieplan Dakloosheid. Meneer Rebergen van de ChristenUnie, het woord is aan u.

01:00:37

de heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. De indienende fracties maken zich zorgen over de toename van het aantal dakloze jongeren in Nederland. Eén op de vijf daklozen is een jongere. Het blijkt dat het landelijk gezien lastig is om de juiste ondersteuning te geven. We zijn heel benieuwd hoe dat er in Groningen voorstaat en hoe de ondersteuning aan deze jongeren eruit ziet in Groningen. Daarnaast blijkt ook dat één op de vijf jongeren die achttien jaar worden en in jeugdzorg verblijven op straat belanden en daarmee dus dakloos worden. We vragen het college ook hoe zij deze jongeren in beeld heeft. Onze laatste vraag is hoe het actieplan Eerst een Thuis toegepast wordt in Groningen.

01:01:24

Voorzitter: Helder, dank u wel. Meneer Swets?

01:01:26

de heer Swets (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Het is een beetje een gekke situatie, de fractie van de ChristenUnie die aan de wethouder van de ChristenUnie technische vragen stelt die volgens mij niet thuishoren in een politiek vragenuur. Mijn vraag aan de fractie van de ChristenUnie is waarom dit niet is nagevraagd bij de bestuursadviseur? Dat levert misschien geen leuk krantenartikel op, maar wel de antwoorden die u zoekt.

01:01:50

Voorzitter: Meneer Rebergen.

01:01:53

de heer Rebergen (ChristenUnie): Het is een beetje flauw van Student en Stad om dit zo op te merken. Student en Stad weet ook wel dat wij hier nooit vragen indienen voor de Bühne. Sterker nog, wij zijn denk ik één van de partijen die daar heel terughoudend mee omgaan. Het gaat erom dat onze fractie samen met andere indienende fracties grote zorgen heeft. Naar aanleiding van ons werkbezoek aan Wender zien we bijvoorbeeld dat het aantal daklozen in Groningen toeneemt, ook onder jongeren in Groningen. We vragen misschien wel enigszins technische

informatie op, maar het gaat vooral om hoe we die jongeren ondersteunen en dat willen we graag van het college weten.

01:02:30

Voorzitter: Meneer Swets.

01:02:31

de heer Swets (Student en Stad): Voorzitter, volgens mij hebben we hier namelijk de afspraak dat hoe urgent of noodzakelijk het onderwerp ook is, op het moment dat er geen politieke lijn of mening wordt gevraagd aan het college horen de vragen echt ergens anders thuis. Ik vraag me af waarom de ChristenUnie er toch voor kiest om deze vragen hier nu te stellen en in plaats van ze achter de schermen na te vragen.

01:02:51

Voorzitter: Meneer Rebergen.

01:02:52

de heer Rebergen (ChristenUnie): Voorzitter, het gaat het heel erg om de formulering van onze vragen. We willen graag van het college weten of zij het ook zo belangrijk vinden om dakloze jongeren te ondersteunen, of zij ook vinden dat daar een apart beleid voor geldt en of ze dat mee willen nemen in het beleid wat in de maak is. Volgens mij krijgen we daar binnenkort ook nog stukken over. De vraag om dit daarin mee te nemen is dus juist heel politiek.

01:03:20

Voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor dat we naar het college gaan voor de beantwoording.

01:03:25

wethouder Jongman: Dank u wel, voorzitter. We hebben een Monitor Dakloosheid. We hebben die monitor en de cijfers al eerder gedeeld met uw raad. We zien daarin een kleine daling van het percentage dak- en thuisloze jongeren, maar tegelijkertijd zien we een stijging in de afgelopen periode. Dat zijn de maandkoersen. Dat betekent dat we het cijfermatige beeld voor jongeren in de monitor heel stevig in de gaten houden, ondanks dat er een daling was. Dat doen we niet zomaar, want het zijn vooral de hulpverlenende partijen die dak- en thuisloze jongeren in beeld hebben en ze ondersteuning bieden. We zijn met al die partijen nauw in contact en we houden het beeld daarvan heel goed bij via het cijfermatige deel, de monitor, maar ook met het inhoudelijke deel. Hoe houden we daar goed zicht op?

01:04:16

wethouder Jongman: Er is namelijk een samenwerkingsverband tussen Wender, het Leger des Heils en WerkPro zodat jongvolwassenen in acute situaties direct opvang en ondersteuning aangeboden krijgen. Wat we niet willen is dat jongvolwassenen die vaak heel kwetsbaar zijn in een reguliere opvangsetting terechtkomen. Het is belangrijk dat zij op een plek terechtkomen die past bij de leeftijd en situatie waarin zij zich bevinden. Ik neem het Hoendiephuis als voorbeeld, daarin biedt Wender opvang aan jongvolwassenen tot en met 27 jaar. We hebben ook een pilot genaamd thoes, op zijn Gronings. In deze pilot zetten we in op het bieden van integrale ondersteuning aan jongeren die dak- en thuisloos zijn of dreigen te worden.

01:05:00

wethouder Jongman: WerkPro zorgt ervoor dat de basis voor jongeren op het gebied van inkomen, huisvesting en begeleiding direct wordt geregeld. Dat sluit heel goed aan bij alle acties die we al eerder in gang hebben gezet. Ik bekijk het even vanuit de jeugdzorg. Mijn buurvrouw zou dat kunnen beantwoorden, maar ik neem het even mee. We werken daarin nauw samen, zoals u ziet. We hebben een werkwijze voor 18- en 18+. Daar zijn we voor de coronatijd vijf jaar geleden mee begonnen. We hebben uw raad daar op een aantal momenten bij betrokken. In die werkwijze zit een jeugdhulpaanbieder en diegene heeft de verantwoordelijkheid om samen met de jongeren een toekomstplan op te stellen.

01:05:47

wethouder Jongman: Dat is een checklist, de zogeheten big five. Wat is er vanuit het toekomstperspectief van de jongeren nodig om op de verschillende levensgebieden vanaf de achttiende verjaardag het leven te kunnen leiden? In die werkwijze willen vooral zorgen voor een warme overdracht. We willen voorkomen dat jongeren tussen wal en schip raken. Als dat proces vastloopt, hebben we een extra coördinator ingezet tussen de 18- en 18+ jongeren om daarin te helpen om het goede te bieden aan de jongeren. Waar nodig hebben we ook nog het maatwerktraject vanuit ons als de gemeente Groningen via het Doorbraaknetwerk.

01:06:31

wethouder Jongman: Het is best veel informatie in korte tijd. Het is wel een groep die alle hulp en aandacht blijvend nodig heeft. Ook hierin wil ik graag noemen dat we deze aspecten in de beeldvormende sessie van 27 november wat breder door kunnen spreken, want er spelen veel ontwikkelingen rondom deze kwetsbare groep jongeren.

01:06:55

Voorzitter: Dank u wel voor de beantwoording. Meneer Rebergen?

01:07:01

de heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter, en dank aan het college voor de voor de antwoorden. Mag ik dan ook concluderen dat dat we goed in beeld hebben dat er momenteel geen jongeren vanuit de jeugdzorg dakloos worden en op straat belanden? Dat is vraag één. Vraag twee gaat over het actieplan Eerst een Thuis, want daarin gaat het niet om tijdelijke opvangplekken, maar om een thuis waar jongeren kunnen blijven wonen. Zit dat ook in de aanpak, of is dat onderdeel nog mee te nemen?

01:07:30

Voorzitter: Dank u wel. Het college?

01:07:32

wethouder Jongman: Voorzitter, nu gaat het wel echt diep de techniek in. Het is wel zo dat we proberen te voorkomen dat jongeren op straat belanden. Als ze daar zijn, willen we dat ze gevonden worden of in ieder geval weten waar ze naar doorgeleid kunnen worden. Daar is continue inzet op en er zijn ook straatcoaches die contact met jongeren hebben. Signalen kunnen daar weggeleid worden. We doen ons best om te voorkomen dat jongeren op straat belanden.

01:08:01

wethouder Jongman: De eerste vraag was een soort garantievraag aan het college. We kunnen dat niet nu garanderen, maar weet wel dat al die partijen die ik al eerder noemde elke minuut van de dag proberen om te voorkomen dat jongeren op een plek terecht komen waar ze niet op een goede manier zorg en ondersteuning kunnen krijgen. Dat wil niet zeggen dat elke jongere daar altijd naar luistert, want iedere jongere is ouder dan 18 en mag bepaalde keuzes zelf maken. Al die inzet is erop gericht om te zorgen dat we proberen om dat zo goed mogelijk te doen, in ieder geval met die big five in de hand.

01:08:44

Voorzitter: Dank u wel. We zijn aangekomen bij het einde van dit vragenuur, maar meneer Rebergen heeft toch nog een korte nabrander.

01:08:52

de heer Rebergen (ChristenUnie): Ik heb antwoord gekregen op mijn eerste vervolgvraag, maar niet op de tweede vraag. Gaat het om permanente huisvesting die de jongeren wordt aangeboden? De Hoendiephuizen zijn allemaal tijdelijk. Uit de uitzending blijkt ook dat dat vaak een probleem is, dat het allemaal tijdelijk is en dat het reguliere huisvesting moet zijn.

01:09:08

Voorzitter: Het is helder waar uw vraag op gericht is. We gaan naar het college.

01:09:12

wethouder Jongman: Ook daar is inzet, alleen u weet net als iedereen hier in Groningen dat de huizenmarkt best ingewikkeld is. We zetten daar wel op in om te kijken of de jongeren een andere woonplek kunnen krijgen en dat daar goede voortgang, soms met extra ondersteuning, in geboden wordt. In algemene zin is de woningmarkt een lastig vraagstuk. Ook daar hebben we uitdagingen die we wel bespreken met corporaties en zorgpartijen.

01:09:39

Voorzitter: Dank u wel, wethouder Jongman. Hiermee sluiten we dit vragenuur af. Ik dank u hartelijk voor het samenwerken in dit vragenuur zodat we goed kunnen eindigen. Ik zie u wellicht zo terug bij de conformstukken die beginnen om half vijf. Dank u wel.